

ספרים

מקור

צדיק בדורותיו

מיסדר הזחמים; תרגומים על גשר הירקון (מאת חיים חפר, ציורים מרסל ינקו ויוסל ברגנר. הוצאת עמיקם וליון אפשטיין). לאנגלים ולצרפתים אין משוררים לאומיים. הם יושבים כבר שנים על אדמתם, בתור עמים, עם הכרה לאומית ותרבות לאומית, ואין להם שאיפות המאחי- דות אותם בגעגועים הוקקים לפה של משורר גדול. לרוסים, שהתעוררו מאוחר, היה פושקין. הספרדים, בזמן מאבקם עם סראקו גילו את סרונטס, וליהודים היה ביאליק.

מה זה משורר לאומי? משורר לאומי הוא אדם שקשה לו להבין בין הנעשה בנפשו מבחינה אישית ומבחינה כללית. בימים כתיבונם קשה מאוד לבטא את שאיפות העם. היום, למשל, שנה לאחר מלחמת-ששת-הימים, העם שואף לסלחיוזיה. מי שלא היה בחייל שואף לחו"ל.

אבל בימי מלחמת-ששת-הימים, כשהיים חפר כתב: "ויצדיע הרמטכ"ל ויאמר: אדוני המלך הר הבית שוחרר." הוא ביטא את השמחה של כולם על מאורע שקרה לעם כולו.

וזה גם מה שקורה כשהוא כותב: "חסיבה שלמה של לוחמי מצדה ו' אנשי בר כוכבא הגיבורים והאמיצים * נלחמו לצידם בקשות ובחצים * וליד אלה שמענו היטב את הצעדים * של כל

פינחא חפר
כיחטט לאומי

הנרצחים והמבוזים והשדודים * של כל אלה שמתו מכיון שהם יהודים." הוא הרעיד את הלבבות משום שהוא ביטא את מה שכולם הרגישו ולא ידעו איך לומר.

מי לא התרגש? לכן, כשבזמן ה- אחרון קוראים לחיים חפר משורר לאומי, יתכן ומגוימים קצת. אולי ששה ימים לא מספיקים לשם כך. אבל אין ספק שבמשך ששה ימים הוא עשה לדור הזה מה שעשה ביאליק זמן ארוך יותר לדור התחייה.

כשמעיינים במיסדר הזחמים, המלווה בציוריו המרשימים של מרסל ינקו, מתעוררים השירים שכתוכו ומדברים: השיר על החייל שבא להרגיע את האמא של חברו, ובכן תדעי לך גברת כהן, שכל המפקדים כולנו מספרים בך שכן כאילו היה הבן שלנו * דואגים שיאכל וישתה בזמן, וי מכבים לו את האורזות שלא ישתובב אלא ישן.

ואחר-כך, לאחר הניצחון: "הם יוצאים מתוך המטוסים המרוסקים ומן הטנקים השרופים * הם קמים מאחורי הסלעים מעבר לדיונות ומתוך תעלות הקשר * גיבורים כאריות עזים כנמרים וקלים כנשר * והם עוברים אחד אחד בין שתי שורות מלאכים * המאכלים אותם ממתקים ו- עונדים על צווארם פרחים * זאני מביס בהם והם כולם שמחים * אלה האחים שלי, אלה האחים." מי לא התרגש מזה? בספר השני רואים חיים חפר אחר, מעוטר בפרפרים עליונים וליצנים עפים באוויר של יוסל ברגנר. הוא שר שירים לדינה ברזי- לי. פזמונים משעשעים מלאי הומור על השכונה, על הנשים שעולות לו על כל החושים, ועוד ועוד. ועל זה אפשר להגיד את מה שאמר רש"י על הפסוק ונחז היה צדיק בדורותיו: הוא היה צדיק בשביל הדור שלו, הסביר רש"י, ואילו היה חי בדור צדיקים היה צדיק יותר.

מועדים
לשמוחה

קנה לידידיך את אשר היית קונה לעצמך!
שי לחגים - מבחר משקאות שטוק

שטוק - יצרן הברנדי הגדול בעולם
שטוק '84

פרסום ר.ד.ר. נתניה ציונים ר. מוטון

חדש!

מקלט רדיו FM

TELEFUNKEN

CAPRICE

מקלט הרדיו המשוכלל המצטיין בקליטה מעולה * 8 טרנזיסטורים רמקול גדול, המעניק איכות צליל מצויינת. * אנטנה פנימית

259.- ל"י בלבד

להשיג בחנויות החשמל המובחרות הסוכנים: אלקטרו ויסטה בע"מ, ת"א